

Formandsberetning – Dansk Selskab for Palliativ Medicin (DSPaM) Marts 2024 – marts 2025

Det har været et begivenhedsrigt år for Dansk Selskab for Palliativ Medicin (DSPaM), som nu repræsenterer 203 medlemmer. Denne beretning er en god anledning til at reflektere over de aktiviteter og resultater, vi har opnået, de visioner vi har som selskab, samt det arbejde, der venter os i resten af 2025.

Nationale og internationale initiativer

I løbet af efteråret har bestyrelsen iværksat en række vigtige aktiviteter for at styrke den palliative indsats både nationalt og internationalt.

Præsentation af national strategi for palliation

På Årsmødet 2024 præsenterede bestyrelsen DSPaMs visionsdokument "National strategi for lindring af patienter med livstruende sygdomme". Dokumentet blev over næsten 2 år udarbejdet i tæt samarbejde med alle selskabets medlemmer og det afspejler vores fælles mål om at styrke den palliative indsats i Danmark – både på basalt og specialiseret niveau – på tværs af sektorgrænser. Vi kan være utroligt stolte over, at vi nåede i mål med denne strategi.

Bestyrelsen har lagt stor vægt på at formidle strategien bredt, og det har vi blandt andet gjort gennem:

- Interview i Ugeskrift for Læger
- Direkte henvendelser til patientforeninger, andre lægevidenskabelige selskaber samt politikere i kommuner, regioner og Folketinget

Vi har fået mange positive tilkendegivelser fra vigtige samarbejdspartnere.

En af de vigtigste milepæle var invitationen til at præsentere strategien for Folketingets Sundhedsudvalg. Det var en væsentlig mulighed for at sætte fokus på nødvendigheden af at styrke det palliative område i Danmark. Vi har gjort det klart, at DSPaM står til rådighed for yderligere dialog og rådgivning – en indsats, vi vil fortsætte målrettet.

Etablering af et nordisk netværk

Bestyrelsen har også taget initiativ til at etablere et nyt nordisk netværk for palliativ medicin. Netværket bygger videre på det solide nordiske samarbejde om specialistuddannelse i palliativ medicin (NSCPM), som blev etableret i 2003 og som desværre nedlægges når sidste hold afslutter uddannelsen maj 2025.

Det nye netværk inkluderer Grønland, Færøerne, Island, Finland, Norge, Sverige og Danmark. Formålet med netværket er at styrke samarbejdet om uddannelse, forskning og udvikling af den samlede palliative indsats i Norden.

Kommissoriet for netværket nærmer sig en endelig godkendelse fra alle lande, og arbejdet fortsætter frem mod den officielle lancering ved EAPC-konferencen i Helsinki i år. Merete Paludan og Henrik Anker Nielsen er bestyrelsens repræsentanter i styregruppen for netværket. Tak for jeres store indsats.

Etablering af samarbejde med Dansk Selskab for Klinisk Ernæring om en fælles retningslinje "Ernæring og Palliation"

Vi har indgået et samarbejde med Dansk Selskab for Klinisk Ernæring om en fælles retningslinje. Ernæring til patienter med palliative behov er område med mange udfordringer

og spørgsmål, som trænger til at blive adresseret. Bodil Abild Jespersen og Anette Hygum repræsenterer DSPaM i arbejdsgruppen. Tusinde tak til jer.

Invitation til samarbejde med andre faglige selskaber om at sikre lindring af døende i forbindelse med udskrivelse fra hospital.

DSPaM har sammen med Dansk Selskab for Akut Medicin taget initiativ til at invitere Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Geriatri, Fagligt Selskab for Palliationssygeplejersker, Fagligt Selskab for Akutsygepleje og Fagligt Selskab for Sygeplejerskerne i kommunerne til et fælles samarbejde på nationalt plan. Hensigten er at nedsætte en arbejdsgruppe som skal beskrive fagligt tilfredsstillende løsninger som sikrer høj kvalitet i lindringen af døende mennesker, der udskrives fra hospital. Der er brug for både en individuel tilgang til lindring af den døende og en ensartethed i tilbud på tværs af landet. Det er et oplagt område at løfte i fællesskab. Alle selskaber har takket ja til at deltage i en indledende drøftelse.

Samarbejde med andre sundhedsfaglige selskaber er en vigtig vej til gensidig læring og udbredelse af palliativ tankegang og forståelse.

Udfordringer

Selvom vi har opnået meget, har vi også mødt udfordringer, som vi har arbejdet aktivt på at håndtere.

Manglende repræsentation i Kræftplan V

Desværre blev DSPaM ikke udpeget til følgegruppen i forbindelse med Kræftplan V. Ikke desto mindre har vi været proaktive og sendt flere høringsvar, hvilket har sat et aftryk i det faglige oplæg – selvom vi gerne havde set et mere ambitiøst og visionært fagligt oplæg til Kræftplan V på palliationsområdet. Vigtigst af alt har vores indsats åbnet døren for en stærkere dialog med Sundhedsstyrelsen om udviklingen af den palliative indsats i Danmark. Det er en påmindelse om, at vi skal være vedholdende i vores arbejde for at sikre, at palliation får den opmærksomhed, det fortjener.

Debatter om aktiv dødshjælp

Debatten om aktiv dødshjælp har præget 2024 og starten af 2025, og DSPaM har fastholdt vores faglige synspunkter i debatten. Jeg valgte selv at forlade Udvalget for en mere værdig død, da det stod klart, at den retning udvalget tog, ikke var i overensstemmelse med den opgave, jeg oprindeligt havde påtaget mig.

Repræsentanter for bestyrelsen har i samarbejde med Lægeforeningen holdt oplæg om en værdig død, palliation og aktiv dødshjælp. Det var fantastisk at se så mange af jer deltage i debatten i Køge og engagere jer i spørgsmålet om værdighed i livets afslutning. Tak for jeres opbakning.

Fremtidige mål og visioner

Kommunikation og synlighed

Vi ønsker og arbejder for at forbedre kommunikationen med vores medlemmer og øge synligheden af vores arbejde i bestyrelsen. Et nyt tiltag, som vi er glade for, er muligheden for at abonnere på nyheder direkte via vores hjemmeside. Vi håber, at det vil gøre det lettere for jer at holde jer opdateret. Vi opfordrer også alle medlemmer til at dele relevante nyheder eller arrangementer med os, så vi kan sprede dem videre.

Indflydelse på udviklingen af den palliative indsats i Danmark

I slutningen af året præsenterede regeringen en ny sundhedsreform, og DSPaM håber at kunne bidrage til, at reformens intention om forbedring af den palliative indsats bliver konkret og mærkbar for patienter og pårørende. Repræsentanter for bestyrelsen er allerede i dialog med Sundhedsstyrelsen.

En anden meget vigtig indsats i 2025 er at få indlemmet kvalitetsindikatorer for den basale palliative indsats i Dansk Palliativ Database. Det er nødvendigt hvis vi skal blive klogere på og understøtte udviklingen af den basale palliative indsats der jo omfatter langt de fleste patienter med palliative behov. Tak til professor Mogens Grønvold for den store indsats du gør for at det forhåbentligt bliver muligt.

Understøtte forskning i palliativ indsats på højt internationalt niveau

En vigtig begivenhed som ikke er selskabets fortjeneste, men som fortjener at blive nævnt her er, at Danmark har fået et nyt forskningscenter for palliation "Akademia".

Det markerer et stort skridt mod at styrke kvaliteten i viden, udvikling, forskning og patientbehandling inden for palliation.

DSPaM har en vigtig rolle i forhold til at fremme udvikling og forskning i palliativ indsats i Danmark. Vi skal som selskab gøre hvad vi kan for at støtte op om Akademia og andre forskningsinitiativer i fremtiden.

Det har været et år med fremskridt, udfordringer, nye samarbejder og vigtige debatter. Vi har meget at være stolte af – Jeg ser frem til at fortsætte arbejdet sammen med jer alle.

Tak for jeres engagement og støtte.

Emma Helledie

Formand, Dansk Selskab for Palliativ Medicin